

Felmérés a könyvtárakban

Fontos határozatot hozott a közelmúltban ülésezett Megyei Könyvtárközi Bizottság, amely Csongrád megye tudományos, közművelődési és szakkönyvtárai között biztosítja az együttműködést.

A gazdasági mechanizmus követelményei rendkívül jelentős feladatok elé állítják a könyvtárakat. Nemcsak az üzemek, kutatóintézetek felső- és középszintű vezetői kell ellátniuk a legújabb magyar és külföldi szakirodalmi, a legfrissebb szak-könyvek és -folyóiratok alapján feltárt információkkal, hanem a megyében működő szakemberekhez is el kell juttatni azokat. A speciális információkon kívül azonban a könyvtárak számos olyan dokumentumfelhasználással (szakkönyvekkel, szakfolyóiratokkal) rendelkeznek, amelyek a gyártmányfejlesztés számára nélkülözhetetlen alapanyagok, ugyanakkor egyre jobban szervezik a közgazdasági, üzemenyvezési,

üzemsszociológiai információk eljuttatását a szakemberekhez.

Mindennek azonban előfeltétele, hogy egzakt információ-szociológiai módszerekkel megismerjük a Csongrád megyében, Szegeden működő szakemberek szakirodalmi tájékozódási szokásait, igényeit és elvárásait. Éppen ezért a Könyvtárközi Bizottság többlépcsős tájékozódás-szociológiai felmérés lebonyolítását tűzte ki célul, amelyet egyrészt az Egyetemi Könyvtár irányításával, másrészt az MTEZ közreműködésével valósítanak meg a közeljövőben.

A vizsgálat eredményeinek általánosítása és a javaslatok kidolgozása lehetővé teszi, hogy tovább csökkentsen a főváros és a vidék szakirodalmi ellátottsága közötti különbség, és Csongrád megye információi igénylő szakembereit bekapcsolhassuk az országos információs hálózatba.

Dr. Szentirmai László

Állandó közegészségügyi

örtségben

A szegedi III. kerületben, Alsóvárosban és Móravárosban is állandóan javul a dolgozók élet- és munkakörülménye. Ez tükröződik a kerület közegészségügyi-járványügyi helyzetében is. A nyári hónapok azonban mindig és újlag eredményeznek gondokat, s adnak leküzdésre váró feladatokat a közegészségügyi-járványügyi szerveknek. Település-higiéniai vonatkozásban az ivóvíz állandó ellenőrzése az egyik legfontosabb feladat. A kerületi tanács közegészségügyi csoportja időről időre rendszeresen vesz vízminőség vizsgálatot a KÓJÁL-nak. A vizsgálatok általában jó eredményeket tükröznek, s ritkán kerül sor, hogy erősebben kelljen klórozni a víz-hálózatot. Jelenleg túlklorozásra nincs is szükség, az ivóvízben a klór mennyisége az úgynevezett iz-határ alatt van.

Hét munkásszállás

A III. kerületben sok a nyíltszelvényű csatorna, s találunk még lefolyástalan területeket is, amelyek közegészségügyi szempontból visszatérő problémát jelentenek. A nyíltszelvényű árkokat általában évente felújítják, kitakarítják. Sajnos azonban még napjainkban is előfordul, hogy a szennyvizet kiöntik az utcákra vagy azt a házakból az árkokba vezetik. A kerületben a szennyvíz korszerű elvezetése a főgyűjtő csatorna megépítésével, a csatornahálózatok teljes kiépítésével oldódik majd meg véglegesen.

Az állami közegészségügyi felügyelet rendszeres ellenőrzéseket tart a hozzátartozó 7 munkásszálláson is. A rendszeres ellenőrzésnek is köszönhető, hogy a kerületben valamennyi munkásszálló közegészségügyileg kifogástalan; környezetük kulturált, pihenést, művelődést, szórakozást nyújt az ott lakó dolgozóknak. Ugyanígy ellenőrzik rendszeresen a közétkeztetést és az élelmiszer-forgalom lebonyolítását végző árudák munkáját is. Élelmiszerekből, készletekből ugyancsak vesznek mintát és küldik meg bakteriológiai vizsgálatra a KÓJÁL-nak.

Cukrászdák, árudák

A cukrászdákról szólva: a III. kerületben valamennyi ilyen üzlet alapterülete kicsi,

kicsik. Tervezik, hogy a régi korszerűtlen öltözőt felújítják. A kábelgyárban, a paprikafeldolgozó üzemben, a szegedi juteárugyárban, a kéziszerszámgépgyárban tervezés, illetve kivitelezés alatt állnak a szociális létesítmények. A zajos üzemek közül sok problémát ad a kéziszerszámgépgépek üzemeltetése az éjjeli műszakban. E téren a szakigazgatási szervek próbálták közvetíteni az üzem vezetősége és a nyugalmukat féltő lakosok között, de eddig nem sok eredménnyel. Nem kerületi, hanem országos probléma a textilipari gépek okozta zajártalom következtében fellépő egészségügyi károsodás. Tökéletes zajvédő eszköz hiánya miatt jelenleg a szegedi textilművekben dolgozók kétharmad részénél már halláskárosodás lépett fel.

A statisztikát is figyelemmel kísérve: a III. kerületben az idén járványügyi szempontból kielégítő a kép. Diftéria, gyermekbénulás, szamarköhögés már évek óta nem fordult elő. Trachoma új betegségeként sem jelentkezett. A folyamatos védőoltásokkal általában 100 százalékos eredményt értek el.

A zajos üzemek ügye

A III. kerületben települt Szeged iparának túlnyomó része, s ez munkaegészségügyi szempontból is nagy feladatot ad a közegészségügyi felügyeletnek. A Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság az idén nagyarányú vizsgálatot végzett az ipari munkásság helyzetével, illetve az üzemegészségügyi szolgálattal kapcsolatban. Nemcsak a III. kerületben, hanem megyei szinten is szaporodott az egészségre ártalmas munkakörben dolgozók száma. Ez a tudományos, technikai forradalommal hozható összefüggésbe. Úgy szintén megállapították a vizsgálat során, hogy nagyarányú rekonstrukcióval korszerűsített üzemek szociális létesítményei már nem elegendők az igényeknek, a régi üzemekről nem is szólva. A vasöntőde új öltözői a munkásszállásokhoz viszonyítva már

Kinek baj?

Megszoktuk már a kukás kocsikat, azt azonban egyáltalán nem, hogy a kiürített edények után ott marad a szemét az úttesten. Az meg egyenesen felháborító, ahogyan a kukás kocsik alkalmazottai a szeméttartó edényekkel bánnak. Dobják, hajigálják, az edények behorpadnak. S ez még nem minden. Kósó József, az ingatlankezelő vállalat igazgatója elmondta, hogy csak a közelmúltban 500 darab új kuka-edényt vásároltatott a házakba. Az új edények máris deformálódtak, a tetőjüket nem lehet lecsukni, „egyszerűen” azért, mert kiürítésüket új „módszerrel” végzik.

Az edények kezelőinek úgy látszik jobb, ha a fedőt előre lenyitják, s tartályt úgy emelik fel és ürítik ki. Az automatikát egyszerűen kikapcsolják a gyorsabb kiürítés kedvéért, viszont az edények fedele deformálódik. Emiatt az edények nem zárhatók. Node kinek baj ez? Mindenesetre a lakóknak, s nem utolsósorban az IKV-nak, a kukás edények tulajdonosának. Ha ez ugyanilyen kellemetlenül érintené a városgazdálkodási vállalatot, akkor nem is kelene írunk erről a jelenségről. De mert a kukás kocsit a városgazdálkodási vállalat, a kukás edények pedig az IKV-é, az egyik gazda nem vigyáz a másik holmijára!

L. F.

L. F.

50 Történelmi emlékeztető

1919. június 1.: Lenin cikkben üdvözlöi a magyar munkásokat. — Összeül az Országos Földmunkás Kongresszus.

1919. június 2.: Gyűlés a szegedi Klauzál téren, Zadravec István beszél, esküt tesz a „kormányn”. — Gróf Teleki Pál Bécsből Szegedre jön.

1919. június 4.: Ellenforradalmi cselekmények miatt hadműveleti területté nyilvánítják egész Dunántúlt.

1919. június 6.: A Vörös Örség munkásosztályai leverik a dunántúli ellenforradalmárokat. — A szegedi munkásság részleges politikai sztrájkba kezd az ellenforradalmi kormánnyal szemben, a Tanácsköztársaság támogatására.

1919. június 10.: Megszállandul az északi arcvonal, a Vörös Hadsereg kettévágja a cseh burzsoá hadsereg csapatait. — A párizsi békekonferencia követeli a hadsereg visszavonását, Clemenceau jegyzékére Kun Béla válaszol.

1919. június 12.: Szegeden megjelenik az első ellenforradalmi lap, az Új Magyarország. — Összeül a pártkongresszus.

1919. június 14.: Megalakul a Prónay-különítmény.

1919. június 17.: Kikiáltják a Szlovák Tanácsköztársaságot. — Általános sztrájkra lép a szegedi munkásság, összetűzés a csendőrszolgálatokkal. — A szegedi külvárosi direktórium táviratban értesíti Kun Béláékát a sztrájkokról.

1919. június 18.: Újabb jegyzékváltás az antant-hatalmak és a Tanácsköztársaság között.

1919. június 19.: Ellenforradalmi felkelés Kalocsán.

1919. június 21.: A Szlovák Tanácsköztársaság határozata: élelmiszert és használati cikkeket küld Budapest proletáriátusának.

1919. június 23.: A szegedi munkásság vezetőit letartóztatják a franciák, megszünik

a sztrájk. — A tanácskongresszus elfogadja a Tanácsköztársaság alkotmányát. — Az orosz Vörös Hadsereg galíciai előrenyomulásával segíti a harcoló Tanácsköztársaságot.

1919. június 24.: Ludovikás ellenforradalmi puccskísérelt Budapesten. — Összeül a Munkás- és Katonatanács, napirendjén: az ellenforradalom elleni akciók.

1919. június 25.: A proletariátus felülkerekedik az ellenforradalmi lázadásban.

1919. június 26.: Hamburgban a felfegyverzett munkásosztály magához ragadja a hatalmat. — Kun Béla visszautasítja az olasz misszió belügyeinkbe való beavatkozását.

1919. június 29.: Eltemetik az ellenforradalmi lázadás áldozatait. — Megjelenik az ellenforradalmi Szegedi Új Nemzedék című lap.

1919. június 30.: A Kormányzótanács visszavonulást rendel el az északi fronton. — Szemle Kecskeméten a Vörös Hadsereg összevont csapatai felett.

Tóth Béla:

Mi, janicsárok

(13.) Húzásban gyakorlott ökrök pásztíják úgy neki nyakukat a járomnak, ahogy mi gürcölünk az év végi vizsgákkal. Beletemetkeztünk, belemenekültünk a tanulásba. Sátorossy programolt. Buzgott a tettvágytól. Értekezleteket hajszolt. „A vizsgák nem akaszthatják meg a mozgalmi munkát! Mindent úgy kell végeznünk az osztályharc frontján, mintha nem is lenne szorgalmi idő! A haladó egyetemi hallgató szorgalmi ideje az egész évről szól. Nem érdemi meg az ösztöndíjat, a bizalmat az a hallgató, aki év végi hajrában akarja behozni az egész évi lógást.” Ez mind igaz, de a gyakorlatban soha nem így van.

Tanultunk, mert az volt a dolgunk, meg elfelejtette velünk a világot.

És az utolsó év is zsúfoltan indult. Hospitálni jártunk, az órákon katalógusokat tartottak. Az első félévben évfolyam-dolgozatot kellett rajtunk, de ott fenyegetett a hátunk mögött a szakdolgozat is. És ha időnként föl is ordított bennünk a vágy futni, nem futottunk. Csak úgy az asztal körül, néha. Én még leg hamarabb megtaláltam a módját a dolognak. A karácsonyi szünetben józsefeket lovogoltam otthon a határban. Kemény szelek fújtak, ködök lógtak. Egy-egy pillanatra kőbor betyárnak érezhettem magam. A fogam nem szorított össze. Beszélgettem, tanácskoztam a lovvammal. Úgy értett engem majdnem, mint a szerettem. Az utolsó évben bajok voltak Jolival. Ő egy évvel korábban végzett. Már az ősszel kikerült tanítani. Nem vidékre, jó kapcsolatokkal rendelkeztek a szülei. És noha a városi tantesztételekbe csak cipőkannál lehet tanárt besoroztani, neki azért találtak

helyet. Én ezen nem habordtam fel. Nekem jó volt. Az én Jolim volt. De bajok lettek vele, mert én negyedéves koromban nem ficánkolhattam körülötte, ő meg szabad életet élt, úton-útfélen fiatal értelmiségiek ismerhettem meg. Uriembereket, biztos egzisztenciával, kialakult ízléssel, kitűnő fellépéssel, remek megjelenéssel és öltözéssel. Én meg ismeretségünk három éve alatt megkaptam a szemémben. A pusztai illatok elszálltak rólam, savanyú, bagószagú volt a szám, orrom alatt a levérség ráncai ütöttek lanyát, Ingerlékeny voltam, morgó, gyanakvó, polgárt szidó és vele sem mindig kíméletes, udvarias. Én soha nem tudtam kifelé mást mutatni, mint amire belülről indítást éreztem. Egyre meg a fene! Legyen bétölle bármilyen hátrányom, nem hazudok. Én akkor ezt tartottam a legtisztességesebb életfilozófiának. Akkor még nem tudtam, hogy tisztességesnek valóban tisztességes, csak megélni nem lehet belőle. Ha visszapillantottam első közös emlékeinkre, meglepve láttam, hogy lassan de biztosan hidegülnék el egymástól. Különösen akkor kezdtem tapasztalni, amikor egyre sürűbben beszélt nekem valami Gabiról. Nem bántam. Mért ne ismerne meg másokat is. Látta meg másban is a jót meg a szépet. Amúgy is utálok a féltékeny embereket. A féltékeny ember önző disznó. A féltékeny ember nem a feleséget félti, hanem magát. A tulajdonát, akihez csak neki van kulcsa. Félti a poharát, a cipőjét, az egzisztenciáját. És ezért befogja a pofáját ott is, ahol sarkig kellene nyissa a száját.

Tudtam, hogy bajok vannak Jolival, mert amikor heteken át egy félórát sem tudtam elszakadni a szakdolgozattól, egyszerre csak rád láttam, hogy karonfogva sétálgat azzal a bizonyos Gabival. Nem vontam felelősségre. Csak szomorú voltam. Nem így indultam az életnek. Mindenképp kiszorultok. A magam módján szerettem a lányt. Nem nyálasan, nem térdre borulva. Mit tudom én, hogy? Végig elképzeltem magam mellett. Am ő-kötelessége-

Értekezleten

— A kedves felesége telefonált, s azt kérdezte a Centrum áruházból, hogy hányas alsónadrágot visel.

gének tartotta, hogy szóljon róla. Becsületes lány volt ő.

— Hülyéskedünk a Gabival. Meg aztán te sem jössz...

Mennyi bolondságot tettek már nők unalomból. Többet vétkeztek, mint a férfiak szándékosan. Mindegy. Csak bántott. De egy negyedéves tanárjelöltnek annyi gondja, baja van, hogy azt csak az tudja, aki janicsármódra ki is próbálta.

Azért eljáromattam hozzá. A szülei továbbra is kedvesek voltak. Ezután is Palikának hívtak, az időnként ott talált Gabika mellett. Gabi tegezett, jó pofa volt, ugrasztott, nagyvonalúskodott, cigarettával kínált, otthonosan mozgott, italokat szedett elő a vitrinből, tézstát hozott a konyhából, zongorázott. Én meg ültem, mint az árokszéli tuskó, és csodálkoztam, hogy én ezt csak úgy túrom? Jelenlétemben megfogta a lány kezét, és beletűrt a hájába. Amikor eljöttem tőlük, köpködtem az utcán, és rettentően utáltam magam.

Az utolsó államvizsgán becsuktam az indexem, elmentem hozzájuk. Jól fogadtak. Gabi nem volt ott. Úgy látszik, unatkozott. Mellem ültem, és ez jólesett. Kedvembe járt. Több-ször megzúgatta a zongorát a Török indulóval meg a Kardtánc-cal. Én a Kardtáncra úgy meg tudtam bolondulni, mint lócsorda, ha valami jó füves legelőre ér. Olyankor nem falnak, hanem elszaladnak, meghemperegőznek a fűben. Én a Kardtáncra a földhöz tudtam verni magam. Mintha csiklandoznának, mintha tollpíhét forgatnának a fülemben meg a hónom alatt. Amikor először hallottam, akkor tudtam meg, hogy nemcsak nők és parázna képek tudnak kiváltani furcsa érzéseket az emberből, hanem a muzsika is. Verte a zongorát, hogy csak úgy bömböltek a hurok rajta. Aztán az ölembe ült. A szülei nem voltak otthon. De jöttek hamarosan. Tudtam, ha nem jönnek is, jók maradunk. Én annál süketebb, korlátozottabb paraszt vagom!

(Folytatjuk.)

Köszöljük, hogy az Újszeged, Odessza krt. 30. sz. alatti 3 szobás, alapíncézet magánházat

ARVERÉS UTJÁN

lebontással értékesítjük

Nyilvános árverés időpontja: 1969. június 6-án 9 órakor a helyszínen.

Szegedi Tűzép Vállalat